

Nota voor Gedeputeerde Staten

Wonen en Leefomgeving

Onderwerp Mededeling portefeuillehouder inzake kennisnotitie RIVM Chemelot
Documentnummer DOC-00751372
Datum 20 maart 2025

0. Samenvatting

Voorgesteld wordt om Provinciale Staten actief te informeren over de uitkomst van het deelonderzoek van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) naar de cumulatie van zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) nabij Chemelot.

Het RIVM voert in opdracht van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (I&W) een landelijk onderzoek uit naar industrie en gezondheid. Een onderdeel van dit onderzoek gaat over een nieuwe methode voor het inschatten van risico's van mengsels van ZZS bij vergunningverlening. Momenteel worden risico's per stof beoordeeld. Het RIVM gebruikt meetgegevens van de Omgevingsdienst Zuid-Limburg (ODZL) en onderzoekt verschillende locaties in Nederland.

Het RIVM heeft besloten een tussentijdse kennisnotitie uit te brengen voor de casus Chemelot, vooruitlopend op de publicatie van het eindrapport van het landelijke onderzoek. De notitie wordt naar verwachting 3 april gepubliceerd. I&W informeert gelijktijdig de Tweede Kamer. Het volledige eindrapport wordt verwacht in Q3 2025.

De cumulatie van ZZS nabij Chemelot overschrijdt (behalve in 2022) de referentiewaarde uit het onderzoek, wat het RIVM reden tot zorg vindt. Metingen zijn uitgevoerd op de grens van Chemelot, niet bij woningen. Meer gegevens zijn nodig om eventuele gezondheidsrisico's voor omwonenden in te kunnen schatten. Na afronding van het onderzoek zal het ministerie van I&W de nieuwe cumulatiemethode beoordelen voor beleidstoepassingen. Het RIVM zal de bevindingen meenemen in de gezondheidsverkenning rondom Chemelot, die naar verwachting in 2025 wordt afgerond. Het College blijft zich inzetten om de uitstoot van ZZS te reduceren en werkt nauw samen met het RIVM, het ministerie van I&W en andere instanties.

1. Beoogd resultaat (output/outcome)

Het actief informeren van PS over de uitkomst van het deelonderzoek van het RIVM naar de cumulatie van ZZS nabij Chemelot.

2. Toelichting

Landelijk onderzoek

Bedrijven krijgen een omgevingsvergunning voor de uitstoot van chemische stoffen, waaronder ZZS. De industrie stoot vaak mengsels van verschillende stoffen uit, maar bij een vergunning worden de risico's per stof beoordeeld.

Het RIVM voert in opdracht van het ministerie van I&W een landelijk onderzoek uit naar industrie en gezondheid. Een onderdeel van dit onderzoek gaat over een nieuwe rekenmethodiek voor het maken van een risicoschatting van een mengsel van verschillende ZZS (cumulatie) bij vergunningverlening. Hierbij maakt het RIVM gebruik van meetgegevens van de ODZL. Het RIVM

onderzoekt verschillende locaties in Nederland. Het RIVM heeft voor de locatie nabij Chemelot exacte meetgegevens kunnen gebruiken, terwijl voor andere locaties in het onderzoek alleen berekeningen beschikbaar zijn.

Tussenresultaten Chemelot

Het RIVM heeft besloten een tussentijdse kennisnotitie uit te brengen voor de casus Chemelot, vooruitlopend op de publicatie van het eindrapport van het landelijke onderzoek. Het eindrapport wordt in het derde kwartaal van 2025 verwacht. Het RIVM benadrukt dat cumulatie van ZZS op dit moment geen beleidsmatige of juridische status heeft binnen het VTH-stelsel (vergunningen, toezicht, handhaving) in Nederland: stoffen worden individueel getoetst. Met de nieuwe rekenmethodiek constateert het RIVM dat de optelsom aan ZZS op het meetpunt nabij Chemelot de referentiewaarde van het onderzoek overschrijdt, behalve in 2022. Dat geeft het RIVM reden tot zorg. De metingen zijn uitgevoerd op de grens van het terrein van Chemelot (en niet bij woningen). Het RIVM kan op basis van dit onderzoek geen uitspraken doen over eventuele gezondheidsrisico's voor omwonenden, daarvoor zijn meer gegevens nodig. In het algemeen zullen de luchtconcentraties waarschijnlijk lager zijn op grotere afstand van het Chemelot-terrein.

Vervolgstappen

Zodra het onderzoek van het RIVM is afgerond, zal het ministerie van I&W -als opdrachtgever van het onderzoek en als stelselverantwoordelijke voor VTH- nagaan of en hoe de nieuwe cumulatieve methode geschikt kan zijn voor beleidstoepassingen, zoals vergunningverlening en/of maatwerkafspraken. Het RIVM zal de tussentijdse bevindingen meenemen in de gezondheidsverkenning rondom Chemelot. De resultaten van deze verkenning worden in 2025 verwacht.

Het College zet zich onverminderd in om de uitstoot van ZZS in Limburg verder te reduceren door te investeren in een robuuste omgevingsdienst en het uitvoeren van het concretiserend milieubeleid. De provincie blijft daarbij nauw samenwerken met het RIVM, het ministerie van I&W en andere instanties. Het college heeft het ministerie van I&W erop gewezen dat, als er op basis van nieuw onderzoek wettelijke normen en eisen dienen te worden aangepast, het college dit graag van het ministerie verneemt.

3. Bestuurlijke aandachtspunten

Het ministerie van I&W heeft -als opdrachtgever en als stelselverantwoordelijke voor VTH- de stichting Chemelot en de gemeenten Sittard-Geleen, Stein en Beek op de hoogte gebracht van de uitkomst van het deelonderzoek en de vervolgstappen. Hiervoor is een plan van aanpak opgesteld dat als bijlage is toegevoegd. Hierin is ook de kernboodschap opgenomen.

4. Lobby - aspecten

Het College heeft de staatssecretaris van I&W om een duiding gevraagd van de tussentijdse bevindingen van het RIVM-onderzoek, omdat het totaalresultaat en de landelijke context pas wordt gegeven na het eindrapport van het RIVM (naar verwachting derde kwartaal van 2025). Daarbij is ook verzocht om een tijdsplan te geven ten aanzien van de beleidsmatige of wettelijke verankering van de methode.

5. Relatie met Programmabegroting

Programma: 4.2 gezond en veilig leefmilieu

- 6. Juridische aspecten**
Niet van toepassing
- 7. Inkoop- en aanbestedingsaspecten**
Niet van toepassing
- 8. Financiële en cofinancieringsaspecten**
Niet van toepassing
- 9. Relatie met aanpak coronacrisis**
Niet van toepassing
- 10. Arbeidsmarktbeleid**
Niet van toepassing
- 11. Effecten op CO₂ en stikstof emissies (effecten op klimaat en biodiversiteit/beschermde natuur)**
Niet van toepassing
- 12. Digitalisering & data governance**
Niet van toepassing
- 13. Formatieve aspecten**
Niet van toepassing
- 14. Samenwerking/afstemming andere clusters**
De mededeling portefeuillehouder is opgesteld door het cluster Wonen en Leefomgeving in afstemming met de clusters Vergunningen, Toezicht en Handhaving en Programma en Projecten.
- 15. Voorstel:**
 1. Instemmen met bijgevoegde mededeling portefeuillehouder inzake kennisnotitie RIVM Chemelot en deze te versturen zodra het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat de Tweede Kamer heeft geïnformeerd via een Kamerbrief, naar verwachting op of na 3 april 2025.
 2. Portefeuillehouders Satijn en Van Caldenberg te machtigen voor het doen van wijzigingen van ondergeschikte aard.
 3. De GS-nota geheim te houden tot na verzending van de bijgevoegde mededeling portefeuillehouder.